

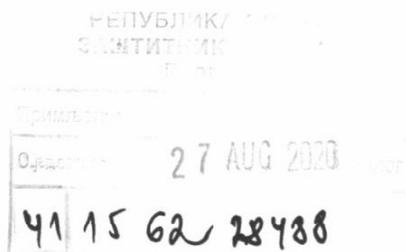

Влада Републике Србије
Министарство унутрашњих послова
Секретаријат
Одељење за обраду података, притужбе и
сарадњу са независним телима

к-17.920

02/4 број: 072/3-118/20-2
Датум: 21.08.2020. године

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА
Госпођа Наташа Тањевић
Заменица Заштитника Грађана

Марко
Аноним

Београд
ул. Делиградска бр. 16

Веза: Ваш бр. 4115-62/20, дел. број 22689 од 07.07.2020.године

Поштована,

Поводом извршеног надзора Националног механизма за превенцију тортуре над принудним удаљењем странац обављеним у периоду јануар-март о.г., обавештавамо Вас да су пол. службеници Управе граничне полиције, Дирекција полиције, извршили одговарајуће провере, а у погледу изјашњења на препоруке доставља вам се извештај начелника управе.

С поштовањем.

Прилог: Извештај.- >

НАЧЕЛНИК ОДЕЉЕЊА

Драган Поповић

Република Србија
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
ДИРЕКЦИЈА ПОЛИЦИЈЕ
Управа граничне полиције
03.5.9.3 Број: 26-174/20
12.08.2020. године
Београд
Р.Г. / лок. 407-23

ДИРЕКЦИЈА ПОЛИЦИЈЕ
ШЕФУ БИРОА
-потпуковнику полиције Марији Синђелић

Веза: Ваш допис 03 број 3610/19-111 од 17.07.2020. године и допис Заштитника грађана број 4115-62/20, дел. број 22689 од 07.07.2020. године

Поводом вашег дописа горњи број и датум и Извештаја Заштитника грађана о обављеним надзорима над поступцима принудног удаљења странаца и препорукама за унапређење поступања органа достављамо вам преглед мера и радњи које су предузете по препорукама за отклањање уочених недостатака:

ПРЕПОРУКА:

НПМ тражи од Министарства унутрашњих послова – Прихватилишта за странце, Прихватилиште за странце ће странцима издавати потврде о предаји поднеска.

С тим у вези сходно чл. 61 став 1 Закона о општем управном поступку Службени гласник Републике Србије број:18/16), у оквиру Прихватилишта за странце а на основу препоруке НПМ, формиране су евиденције о пријему поднесака и у вези са тим примењује се мера издавања потврде приликом пријема поднесака од стране лица смештених у Прихватилишту за странце

ПРЕПОРУКА:

НПМ би желео да од Министарства унутрашњих послова добије информацију да ли су у обезбеђена средства за ангажовање преводилаца за потребе поступака који се воде у Прихватилишту за странце.

Ово је једна од препорука Заштитника грађана која се понавља више година уназад и за коју у протеклом периоду није било решења, односно била је разматрана сарадња са канцеларијом УНХЦР-а као и другим невладиним организацијама те могућност ангажовања њихових преводилаца са знањем специфичних језика а за потребе штићеника смештених у Прихватилиште за странце у Падинској Скели.

Имајући у виду горе наведено по први пут је у октобру месецу 2019. године од стране Службе за странце – Одељења за прихват и смештај странаца Сектору за материјално-финансијске послове МУП-а упућена иницијатива да се приликом планирања Буџета МУП-а за 2020. годину предвиде новчана средства која ће се између осталог користити у сврхе повременог ангажовања преводилаца за различите специфичне језике у складу са потребама вођења поступка и реализацију принудног удаљења странца из прихватилишта за странце.

Од стране Сектора за материјално-финансијске послове обавештени смо да је у циљу реализације неопходних финансијских средстава за преводиоце потребно да се тражено означи као приоритет у плану потреба, како би се исти уврстио у план набавки за текућу годину. Имајући у виду ситуацију у земљи и целом свету када је у питању пандемија вируса COVID 19, те чињеницу да је врло мали број страних држављана у периоду ванредног стања и након укидања ванредног стања био смештен у прихватилиште за странце, а сагласно закључцима изнетим на заједничком састанку који је одржан дана 27.05.2020. године у просторијама Заштитника од стране Управе граничне полиције је упућена иницијатива ка Сектору за материјално-финансијске послове да се финансијска средства за реализацију наведене препоруке обезбеде као приоритет у плану потреба и то у делу који је већ одређен за потребе симултаног превођења који је већ одобрен. По реализацији траженог Управе граничне полиције ће вас накнадно обавестити о учињеном.

Такође, овим путем вас обавештавамо да је током месеца августа Управа граничне полиције доставила предлог потребних средстава за потребе израде буџета Министарства унутрашњих послова за наредну 2021. годину у којем су између осталог посебно назначена средства неопходна за испуњење наведене препоруке како за прихватилиште за странце у Падинској Скели тако и за два новоотворена прихватилишта у Планишту и Димитровграду.

Истичемо да је део препоруке који се тиче потребе за ангажовањем преводилаца од стране штићеника смештеног у прихватилиште реализован кроз испуњавање наредне препоруке.

ПРЕПОРУКА:

НПМ би желео да од Министарства унутрашњих послова добије информацију да ли су обрасци докумената преведени на језике које странци најчешће разумеју

У складу са ранијим препорукама НПМ у Прихватилишту за странце је на више језика и то: арапском, албанском, енглеском, француском, фарси, македонском, немачком, паштунском, румунском, шпанском, урду и српско-хрватском, истакнут у виду докумената на огласној табли „Правилник о кућном реду и правилима боравка у Прихватилишту за странце („Сл. гласник РС“ број 42/2018). Такође, дана 18.06.2020.године на наведене језике преведени су и разлози за смештај странаца у Прихватилишту у вези члана 87 ст.6 Закона о странцима као и поуке о правном средству а све у циљу бољег упознавања штићеника са његовим правима и обавезама, а који се у моменту пријем странца у Прихватилиште уручују странцу.

ПРЕПОРУКА:

Прихватилиште за странце неће тражити од странаца да потписују потврде о враћеним предметима уколико им се привремено одузети предмети не враћају, већ се предају службеницима земаља у које се удаљују:

У вези Ваше препоруке, обавештавамо Вас да сходно „Протоколима – Споразумима између Владе Републике Србије и суседних земаља“ о реадмисији (враћање и прихватање лица) чији је улазак или боравак незаконит, полицијски службеници ће лица и привремено одузете предмете записнички предавати надлежним органима државе у коју се лица спроводе уз Записник о враћању и прихватању лица по скраћеном поступку, а сам Записник потписан и оверен од стране надлежних органа државе којој се лица и привремено одузети предмети предају биће доказ да привремено одузети предмети из Записника нису више у поседу полицијских службеника Управе граничне полиције МУП Р Србије.

ПРЕПОРУКА:

НПМ би желео да од Министарства унутрашњих послова добије информације о корацима који су предузети у циљу обезбеђивања правне помоћи странцима у поступку удаљења.

У складу са ранијим препорукама НПМ и указиваним недостацима, а везано за наш прошли одговор НПМ у којем смо вас обавестили о резултатима састанка одржаног дана 28.05.2020.године у просторијама Адвокатске коморе Србије и начинима да се овој категорији лица обезбеди приступ правној помоћи, обавештавамо вас да смо након додатних консултација са представницима Адвокатске коморе Србије обавештени да, у овом тренутку раније предложено решење које се односи на достављање листе заинтересованих адвоката за пружање услуга заступања, за сада неадекватан будући да се у пракси могу јавити проблеми наплате услуга адвоката, јер у складу са Законом о бесплатној правној помоћи („Сл. гласник РС“ број 87/2018), ирегуларни мигранти, односно странци који чекају

принудно удаљење, нису овим законом прописани као категорија лица који могу бити корисници бесплатне правне помоћи.

С тим у вези, као прелазно решење за обезбеђење бесплатне правне помоћи овој категорији лица, Министарство унутрашњих послова РС ће, у циљу остваривања ваше препоруке, предложити Министарству правде РС да се на оперативном нивоу успостави механизам где би се услуге адвоката који пружају правну помоћ у овим поступцима плаћале на начин како се плаћају услуге адвоката који се ангажују за категорије лица која могу бити уживаоци бесплатне правне помоћи у складу са Законом о бесплатној правној помоћи. Приликом достављања иницијативе за успостављање овог механизма од стране Министарства унутрашњих послова посебно ће се истаћи оправдани захтев НПМ за обезбеђивањем ове врсте правне помоћи лицима који чекају принудно удаљење, али и чињенице да у овом тренутку, број лица који се смештају у прихватилиште за странце и који могу бити корисници ове услуге није велики, те да у том смислу предложено не би представљао велики трошак за буџет. Уколико би се успоставио наведени механизам, Министарство унутрашњих послова РС би Адвокатску комору Србије обавестило о постигнутом договору, на основу чега би Комора доставила листу заинтересованих адвоката за пружање правне помоћи овој категорији лица.

Имајући у виду да је Законом о бесплатној правној помоћи у члану 4. став 1. прописано да се бесплатна правна помоћ може да пружити држављанину Републике Србије, лицу без држављанства, страном држављанину са сталним настањем у Републици Србији и другом лицу које има право на бесплатну правну помоћ према другом закону, као трајно решење проблема пружања бесплатне правне помоћи овој категорији лица предлажемо да се приликом измена и допуна Закона о странцима, које се очекује краја другог квартала 2021. године, пропише да лица која се смештају у прихватилиште за странце, а у циљу реализације принудног удаљења, могу бити корисници бесплатне правне помоћи у смислу Закона о бесплатној правној помоћи.

ПРЕПОРУКА:

Министарство унутрашњих послова ће обезбедити да у Прихватилишту за странце свакодневно буде присутан квалификовани здравствени радник, који има звање најмање медицинског техничара и који ће обављати медицински скрининг свих новопридошлих странаца, примати захтеве за лекарске прегледе, обезбеђивати набавку и поделу терапије, чувати медицинску документацију и надзирати опште хигијенске услове.

Када је у питању ваша, више пута понављана препорука, обавештавамо вас да Министарство унутрашњих послова у периоду између два последња извештаја НПМ није било у могућности да оствари значајнији напредак у вези наведеног, имајући у виду тренутну ситуацију изазвану вирусом COVID-19, где су сви расположиви здравствени ресурси

усмерени ка сузбијању ове болести међу становништвом Републике Србије. Такође, имајући у виду околности везане за пандемију вируса, обавештавамо вас да услед наведеног између осталог касне и грађевински радови на изградњи новог дела објекта у прихватилишту за странце у Падинској Скели, у коме је предвиђено да се сагради амбуланта са пратећом опремом која ће бити у складу са препорукама, и где ће бити ангажован медицински радник.

ПРЕПОРУКА:

Министарство унутрашњих послова ће обезбедити да у поступку доношења решења о враћању:

- странац има могућност да укаже да му је у одређеној земљи прети прогон због његове расе, пола, сексуалне оријентације или родног идентитета, вере, националне припадности, држављанства, припадности одређеној друштвеној групи или политичког мишљења, односно у којој постоји ризик да ће бити подвргнут извршењу смртне казне, мучењу нечовечном или понижавајућем поступању или кажњавању, односно озбиљном кршењу права зајамчених Уставом;
- надлежни орган оцени ове наводе странца и утврди да ли постоје разлози за забрану принудног удаљења у конкретном случају;
- наводи странца и утврђење надлежног органа о забрани принудног удаљења буду наведени у образложењу решења о враћању.

У плану МУП-а а у сарадњи са канцеларијом УНХЦР-а јесте организовање и одржавање семинара и обука за полицијске службенике запослене по линији странца на целој територији Р Србије а везане за сагледавање испуњености услова за доношење решења о враћању у сваком конкретном случају. Препознајући чињеницу да је при сваком поступку доношења решења о враћању неопходно да сваки полицијски службеник сагледа и оцени да ли је испоштовано начело забране враћања (*non refoulement*) тј. да у сваком конкретном случају не постоје сметње наведене чланом 83. Закона о странцима.

НАЧЕЛНИК УПРАВЕ

генерал полиције

Миљан Станојевић

